

بسمه تعالی

طرح درس علوم بلاغی (۱) معانی <<نیسمال دوم ۹۷-۹۸>>

تعداد واحد: ۴ واحد مقطع: کارشناسی

هدف: آشنایی با علل و نحوه بکارگیری اسلوب های مختلف جمله مطابق با مقتضای حال به منظور حصول ذوقی بلاغت در جهت یافتن معانی پوشیده در عبارات ادبی و سرانجام کسب نگاهی متفکرانه در زمینه وجه ادبی اعجاز قرآن کریم.

جلسه اول: بررسی و تدریس معنی فصاحت و شروط فصاحت کلمه و کلام و متکلم همراه با شواهد مثالهای مختلف

جلسه دوم: بررسی و تدریس معنی بلاغت و شروط بلاغت کلام و متکلم همراه با شواهد مثالهای مختلف و توضیح اینکه چرا کلمه بلیغ نداریم و شرح ارتباط بین فصاحت و بلاغت

جلسه سوم: بحث و تدریس درباره ی انواع خبر ابتدایی و طلبی و انکاری و جملات مطابق با مقتضای ظاهر حال همراه با شواهد و دلایل

جلسه چهارم: تدریس کاربرد بلاغی جملات اسمیه و فعلیه همراه با مثالهای گوناگون

جلسه پنجم و ششم: تدریس انواع جملات انشائیة و موارد کاربردی این جملات همراه با مثالهای گوناگون

جلسه هفتم: بررسی عملی تحقیقات عملی دانشجویان درباره ی مبحث گذشته در کلاس و ارائه نقد و نظر

جلسه هشتم: امتحان میان ترم

جلسه نهم: تدریس احوال مسند الیه، ذکر و حذف و تعریف و تقدیم و تعریف و تنکیر

جلسه دهم: تدریس احوال مسند همراه با شواهد مثال

جلسه یازدهم: تدریس اطلاق و تقیید با شواهد مثال

جلسه دوازدهم: تدریس احوال متعلقات فعل و بررسی جایگاه آن در بلاغت (معانی)

جلسه سیزدهم: تدریس مربوط به مباحث قصر و حصر همراه با انواع مثالهای مختلف

جلسه چهاردهم: تدریس فصل و موارد پنجگانه فصل همراه با مثالهای مختلف

جلسه پانزدهم و شانزدهم: تدریس مباحث مختلف ایجاز و انواع، اطناب و اقسام آن و مساوات همراه با مثالهای گوناگون

***توضیحات:**

۱- در هر جلسه دانشجویان باید مباحث را از قبل خوانده باشند و در کلاس مشارکت فعال داشته باشند، بویژه با ذکر مثالهای گوناگون از قرآن و نهج البلاغه و دیوانهای شعری

۲- در تمام جلسات استاد می کوشد مسائلی را از بلاغت جدید مطرح نماید تا نقص بلاغت قدیم بر دانشجویان آشکار گردد و علت ظهور بلاغت جدید مشخص گردد.

منبع اصلی: جواهر البلاغه- سیداحمد هاشمی

منبع فرعی: البلاغة الواضحة- علی الجارم ، البلاغة العربية فی ثوبها الجديد، علم المعانی، المختصر- تفتازانی ،دراسه ونقد فی مسائل بلاغیة هامة- محمد فاضلی، علم المعانی – عبدالعزیز عتیق.

علی پیرانی شال (۰۹۱۲۳۷۸۷۶۳۵)

Ali.piranishal@yahoo.com

